2025/2612

2025 12 18

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2025/2612

2025 m. gruodžio 11 d.

kuriuo nustatoma, kad pagal Ukrainos priemonės Ukrainos planą teikiamos paramos šeštosios dalies dalinio mokėjimo sąlygos buvo įvykdytos tinkamai

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/792, kuriuo nustatoma Ukrainos priemonė ([1]), ypač į jo 26 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) pagal Ukrainos priemonės (toliau – Priemonė), nustatytos Reglamentu (ES) 2024/792, I ramstį 2024–2027 m. laikotarpiu Ukrainai negrąžintinos paramos ir paskolos forma teikiama iki 38 337 000 000 EUR ([2]) finansinė parama. Finansavimas pagal I ramstį daugiausia skiriamas remiantis Ukrainos priemonės Ukrainos planu (toliau – Planas), patvirtintu Tarybos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2024/1447 ([3]), kuris iš dalies pakeistas Sprendimu (ES) 2025/2157 ([4]). Plane išdėstyta Ukrainos reformų bei investicijų darbotvarkė ir kokybiniai bei kiekybiniai veiksmai, kurie yra susieti su finansavimu pagal Priemonės I ramstį;

(2) Plano stebėsenos ir įgyvendinimo tvarkaraštis, kuriame nurodyti su finansavimu pagal Priemonės I ramstį susieti kokybiniai bei kiekybiniai veiksmai, yra išdėstytas Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1447, kuris iš dalies pakeistas Įgyvendinimo sprendimu (ES) 2025/2157, priede;

(3) bendra Planui skirtų finansinių išteklių suma yra 32 337 000 000 EUR, iš jos 5 337 000 000 EUR skirta negrąžintinos finansinės paramos forma ir iki 27 000 000 000 EUR – paskolos forma;

(4) pagal Reglamento (ES) 2024/792 24 ir 25 straipsnius Ukrainai išskirtinio tarpinio finansavimo forma išmokėta 6 000 000 000 EUR suma, o išankstinio finansavimo forma – 1 890 000 000 EUR išankstinė išmoka, atitinkanti 7 proc. paskolos paramos, kurią Ukraina gali gauti pagal Planą, sumos;

(5) pagal Reglamento (ES) 2024/792 26 straipsnio 4 dalį, Ukrainai pagal pirmas penkias Plano dalis išmokėta 16 576 146 834 EUR, iš kurių 3 400 000 000 EUR išmokėta negrąžintinos finansinės paramos forma, o 13 176 146 834 EUR – paskolos forma. Vadovaujantis Sąjungos ir Ukrainos pagal Reglamento (ES) 2024/792 22 straipsnį sudarytu paskolos susitarimu, 991 752 987 EUR suma iš pirmų penkių dalių buvo panaudota paskolos išankstiniam finansavimui įskaityti;

([1]) OL L, 2024/792, 2024 2 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.

([2]) Pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimą (ES) 2025/2157 Švedija kaip papildomą finansinį įnašą į Ukrainos priemonės I ramstį negrąžintinos finansinės paramos forma skirs 750 000 000 SEK (maždaug 67 000 000 EUR) sumą. Tai bus padaryta įsigaliojus Švedijos ir Komisijos perkėlimo susitarimui ir pervedus susijusį finansinį įnašą.

([3]) 2024 m. gegužės 14 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2024/1447 dėl Ukrainos plano vertinimo patvirtinimo (OL L, 2024/1447, 2024 5 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

([4]) 2025 m. spalio 17 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2025/2157, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2024/1447 dėl Ukrainos plano įvertinimo patvirtinimo, (OL L, 2025/2157, 2025 10 27, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj).

(6) 2025 m. spalio 31 d. Ukraina pagal Reglamento (ES) 2024/792 26 straipsnio 2 dalį pateikė tinkamai pagrįstą prašymą išmokėti šeštosios paskolos paramos dalies dalį. 2025 m. lapkričio 11 d. Ukraina pateikė atnaujintą mokėjimo prašymą, kuriame nurodė, kad vienas neįvykdytas veiksmas, susijęs su ketvirtąja dalimi, įvykdytas tinkamai. Pagal Reglamento (ES) 2024/792 26 straipsnio 5 dalį sulaikytas mokėjimas gali būti išmokėtas tik Ukrainai vėlesniame mokėjimo prašyme deramai įrodžius, kad ji ėmėsi visų reikalingų priemonių užtikrinti tinkamam kokybinių ir kiekybinių veiksmų įvykdymui. Kartu su prašymu buvo pateikti dokumentai, įrodantys, kad tinkamai įvykdytas vienas veiksmas, susijęs su ketvirtąja dalimi, ir aštuoni veiksmai, susiję su šeštąja dalimi. Taip pat su prašymu pateikti visi dokumentai, kurių reikalaujama pagal atitinkamai Reglamento (ES) 2024/792 9, 10 ir 22 straipsnius Sąjungos ir Ukrainos sudarytų pagrindų susitarimo 12 straipsnį, finansavimo susitarimo 5 straipsnį ir paskolos susitarimo 6 straipsnį;

(7) veiksmai, kuriais grindžiamas naujausias Ukrainos prašymas, yra susiję su įvairiomis reformomis, kurios nustatytos Plano skyriuose dėl viešųjų finansų valdymo, teismų sistemos, finansų rinkų, žmogiškojo kapitalo, verslo aplinkos, decentralizacijos ir regioninės politikos, ypatingos svarbos žaliavų valdymo, taip pat žaliosios pertvarkos bei aplinkos apsaugos. Sukurta ir įgyvendinta Ukrainos atstatymui skirta skaitmeninio valdymo priemonė. Įsigaliojo įstatymas, kuriuo įsteigiamas naujas administracinių bylų teismas, teisės aktai dėl valstybės valdomų bankų pardavimo principų, įstatymas dėl Ukrainos vykdomųjų institucijų teritorinės struktūros reformos ir teisės aktai dėl viešosios paramos žemės ūkiui. Priimti trims pramonės produktų grupėms skirti darnieji standartai, antrasis Ukrainos nacionaliniu lygmeniu nustatytas įpareigojantis veiksmas pagal Paryžiaus susitarimą, priimtą pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją, ir Nacionalinis atliekų tvarkymo planas iki 2033 m. Paskelbta ataskaita dėl Ukrainos ypatingos svarbos žaliavų atsargų tikrinimo;

(8) Komisija, vadovaudamasi Reglamento (ES) 2024/792 26 straipsnio 3 dalimi, išsamiai įvertino Ukrainos prašymą ir teigiamai įvertino, kad buvo tinkamai įvykdytas vienas iš dviejų neįvykdytų veiksmų, reikalingas gauti ketvirtąją dalį, ir aštuoni iš dešimties veiksmų, reikalingų gauti šeštąją dalį, kaip nurodyta šio sprendimo priede. Tas teigiamas vertinimas atliktas įgyvendinant planą. Dėl vykdomo stojimo į Sąjungą proceso bus sudarytos palankesnės tolesnio teisės aktų derinimo su Sąjungos *acquis* sąlygos;

(9) Savo mokėjimo prašyme Ukraina patvirtino, kad ji neatšaukė jokių priemonių, susijusių su veiksmais, kuriuos ji anksčiau patenkinamai įvykdė;

(10) Komisija taip pat įvertino tai, kad Ukraina toliau atitinka Reglamento (ES) 2024/792 5 straipsnyje išdėstytas išankstines sąlygas Sąjungos paramai gauti. Konkrečiai, Ukraina toliau laikosi veiksmingų demokratinių mechanizmų, įskaitant daugiapartinę parlamentinę sistemą, ir jų paiso, taip pat laikosi teisinės valstybės principo ir užtikrina pagarbą žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises;

(11) todėl šiuo sprendimu turėtų būti nustatyta, kad atitinkamos ketvirtosios dalies vieno iš dviejų neįvykdytų veiksmų ir šeštosios dalies aštuonių iš dešimties veiksmų mokėjimo sąlygos pagal Planą buvo įvykdytos tinkamai;

(12) atsižvelgiant į sudėtingą Ukrainos finansinę padėtį nepaprastai svarbu lėšas išmokėti kuo greičiau. Dėl padėties skubumo ir siekiant paspartinti procesą, šis sprendimas turėtų įsigalioti jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną ir turėtų būti taikomas nuo jo priėmimo dienos,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Remiantis pagal Reglamento (ES) 2024/792 26 straipsnį pateiktu ir prie šio sprendimo pridedamu Komisijos vertinimu nustatoma, kad negrąžintinos finansinės paramos ir paskolos paramos ketvirtosios ir šeštosios dalių sumos, kuri sudaro 2 456 365 209 EUR prieš patvirtinant išankstinį finansavimą, iš kurių 597 494 240 EUR atitinka ketvirtąją dalį, o 1 858 870 969 EUR – šeštąją dalį, dalies atitinkamos mokėjimo sąlygos buvo įvykdytos tinkamai.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Jis taikomas nuo jo priėmimo dienos.

Priimta Briuselyje 2025 m. gruodžio 11 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

J. JENSEN

PRIEDAS

Tarybos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo nustatoma, kad pagal Ukrainos priemonės Ukrainos planą teikiamos paramos šeštosios dalies dalinio mokėjimo sąlygos buvo įvykdytos tinkamai

SANTRAUKA

Vadovaudamasi 2024 m. vasario 29 d. Reglamento (ES) 2024/792, kuriuo nustatoma Ukrainos priemonė ([1]), 26 straipsniu, 2025 m. spalio 31 d. Ukraina pateikė prašymą iš dalies išmokėti šeštąją Ukrainos plane numatytos paramos dalį. 2025 m. lapkričio 11 d. Ukraina pateikė atnaujintą mokėjimo prašymą, kuriame nurodė, kad vienas neįvykdytas veiksmas, susijęs su ketvirtąja dalimi, įvykdytas tinkamai. Siekdama pagrįsti mokėjimo prašymą Ukraina pateikė įrodymų, kad buvo tinkamai įvykdytas vienas ketvirtosios dalies veiksmas ir aštuoni šeštosios dalies veiksmai, išdėstyti 2024 m. gegužės 14 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1447 dėl Ukrainos plano vertinimo patvirtinimo ([2]) priede, kuris buvo iš dalies pakeistas Tarybos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2025/2157 ([3]) (toliau – Tarybos įgyvendinimo sprendimo priedas).

Remiantis Ukrainos pateikta informacija, laikoma, kad devyni veiksmai buvo įvykdyti tinkamai.

Vykdant **2 skyriaus** veiksmus dėl viešųjų finansų valdymo, sukurta ir įdiegta Ukrainos atstatymui skirta skaitmeninė valdymo priemonė.

Vykdant **3 skyriaus** veiksmus dėl teisminės sistemos, įsigaliojo įstatymas, kuriuo įsteigiamas naujas administracinių bylų teismas.

Vykdant **5 skyriaus** veiksmus dėl finansų rinkų, įsigaliojo atnaujintas įstatymas dėl valstybės valdomų bankų pardavimo.

Vykdant **8 skyriaus** veiksmus dėl verslo aplinkos, priimti trims pramonės produktų grupėms skirti darnieji standartai.

Vykdant **9 skyriaus** veiksmus dėl decentralizacijos ir regionų politikos, įsigaliojo teisės aktas dėl Ukrainos vykdomosios valdžios institucijų teritorinio organizavimo reformos.

Vykdant **12 skyriaus** veiksmus dėl žemės ūkio maisto produktų sektoriaus, įsigaliojo teisės aktai dėl viešosios paramos Ukrainos žemės ūkiui.

Vykdant **13 skyriaus** veiksmus dėl ypatingos svarbos žaliavų valdymo, paskelbta ataskaita dėl Ukrainos ypatingos svarbos žaliavų atsargų tikrinimo.

Vykdant **15 skyriaus** veiksmus dėl žaliosios pertvarkos ir aplinkos apsaugos, priimtas antrasis Ukrainos nacionaliniu lygmeniu nustatytas įpareigojantis veiksmas pagal Paryžiaus susitarimą ir Nacionalinis atliekų tvarkymo planas iki 2033 m.

([1]) 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/792, kuriuo nustatoma Ukrainos priemonė, (OL L, 2024/792, 2024 2 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

([2]) 2024 m. gegužės 14 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2024/1447 dėl Ukrainos plano vertinimo patvirtinimo (OL L, 2024/1447, 2024 5 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj). Priedas prie Tarybos įgyvendinimo sprendimo https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CONSIL%3AST_9492_2024_ADD_1&qid=1716536456361.

([3]) 2025 m. spalio 17 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2025/2157, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2024/1447 dėl Ukrainos plano įvertinimo patvirtinimo, (OL L, 2025/2157, 2025 10 27, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj).

2.8 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Skaitmeninės valdymo priemonės, skirtos Ukrainos atstatymui, kūrimas ir įgyvendinimas
Susijusi reforma / investicijos: 4 reforma. Geresnis viešųjų investicijų valdymas
Finansavimo šaltinis: paskola
Aplinkybės Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 2.8 veiksmas aprašytas taip: „*Ukrainos atstatymui skirtos skaitmeninės valdymo priemonės, kurią naudojant visuomenei suteikiama prieiga prie duomenų apie atstatymo projektus visais etapais, įskaitant planavimą, finansavimą, viešuosius pirkimus, statybą ir perdavimą eksploatuoti, sukūrimas ir įgyvendinimas, kad būtų galima viešai ir skaidriai stebėti projektų įgyvendinimą ir geriau koordinuoti sektorių atstatymo pastangas*.“ 2.8 veiksmas yra antrasis veiksmas iš dviejų, vykdomų įgyvendinant 2 skyriaus („Viešųjų finansų valdymas“) 4 reformą. Prieš tai įvykdytas 2.7 veiksmas (2024 m. II ketv.) dėl veiksmo plano dėl viešųjų investicijų valdymo reformos veiksmų gairių įgyvendinimo priėmimo.
Pateikti įrodymai 1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede nustatytus reikalavimus; 2) sąsaja su viešųjų investicijų valdymo skaitmeninės priemonės interneto svetaine DREAM; 3) 2025 m. vasario 28 d. priimto ir 2025 m. rugpjūčio 26 d. iš dalies pakeisto ministrų kabineto nutarimo Nr. 527 „*Dėl tam tikrų viešųjų investicijų valdymo klausimų*“ kopija; 4) 2025 m. kovo 5 d. Ukrainos teisės akto Nr. 4225-IX „*Dėl Ukrainos biudžeto kodekso pakeitimų, susijusių su tam tikrų nuostatų atnaujinimu ir patobulinimu*“ kopija; 5) 2025 m. rugpjūčio 20 d. Ukrainos bendruomenių, teritorijų ir infrastruktūros plėtros ministerijos įsako Nr. 1289 „*Dėl vientisos skaitmeninės integruotos informacinės ir analitinės nekilnojamojo turto, statybos ir infrastruktūros darbų valdymo sistemos programinės įrangos perdavimo eksploatuoti*“ kopija; 6) atliktų darbų aktų kopijos.
Analizė Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 2.8 veiksmo elementus. 4 reformos tikslas yra gerinti viešųjų investicijų valdymą. Šiuo tikslu Ukrainos valdžios institucijos, laikydamosi viešųjų investicijų valdymo reformos veiksmų gairių, sukūrė ir įdiegė skaitmeninę atstatymo projektų valdymo priemonę.

Skaitmeninę atkūrimo ir atskaitingo valdymo ekosistemą (DREAM) sukūrė „Open Contracting Partnership“, bendradarbiaudama su Ukrainos bendruomenių ir teritorijų plėtros ministerija. DREAM yra naudojama visais valdymo lygmenimis kaip vientisa skaitmeninė viešųjų investicijų projektų valdymo platforma. Joje suteikiama vieša prieiga realiuoju laiku visais projektų įgyvendinimo ciklo etapais, užtikrinant skaidrumą ir atskaitomybę. DREAM platformoje sujungus visus projekto duomenis į vieningą sistemą užtikrinama nuolatinė visuomenės ir rėmėjų stebėsena visais viešųjų investicijų ciklo etapais, nuo projekto parengimo iki įgyvendinimo, ir geresnis visų valdymo sluoksnių atstatymo pastangų koordinavimas.

DREAM platformoje ministerijos, vadovaudamosi vidutinės trukmės laikotarpio viešųjų investicijų prioritetų planu, gali pateikti finansavimui siūlomus metinius viešųjų investicijų projektus; šis planas kasmet atnaujinamas atsižvelgiant į Finansų ministerijos nustatytas prioritetines sritis, politikos tikslus ir orientacines viršutines viešųjų investicijų ribas. Platforma DREAM palaiko sektorinių projektų rinkinių kūrimą ir bendrą projektų planą – t. y. prioritetinių projektų, kuriuos patvirtino Strateginių investicijų taryba, rinkinį. Be to, DREAM suteikia galimybių šiuos iš centro valdomus procesus pakartoti regioniniu ir vietos lygmenimis: kiekvienas regionas ir savivaldybė turi sukurti savą bendrą projektų planą, kurį sudaro regioninių ir vietos viešųjų investicijų projektai.

Platformą DREAM sudaro naudotojų portalas (e. kabinetas), viešosios prieigos portalas ir analizės portalas. Naudotojų portale vietos, regioninės ir centrinės valdžios institucijos gali pateikti savo projektų pasiūlymus finansavimui. Viešosios prieigos portalas – pasiekiamas čia – suteikia prieigą prie visų patvirtintų sektorinių rinkinių ir bendrų projektų planų rinkinių prioritetinių viešųjų investicijų projektų visais valdymo lygmenimis. Viešai prieinama išsami informacija apie kiekvieną projektą, be kita ko: projekto aprašas ir strateginis (-iai) tikslas (-ai), išsamus biudžeto išskaidymas ir finansavimo šaltinis (-iai), planavimo ir įgyvendinimo tvarkaraštis bei būklė; viešųjų pirkimų ir sutarčių sudarymo procesai; išsami informacija apie statybą ir perdavimą eksploatuoti. Taip pat skelbiami visi susiję teisiniai ir techniniai projektų dokumentai. Analizės portale galima sukurti ataskaitų lenteles ir vizualizacijas naudojantis išsamių duomenų filtrais. Be to, jame yra interaktyvus žemėlapis, kuriame galima apžvelgti projektus geografiniu požiūriu iki pat vietos lygmens.

Platforma DREAM integruota su kitomis svarbiausiomis skaitmeninėmis sistemomis, tarp jų „Prozorro“ (skaitmenine viešųjų pirkimų sistema) ir „Open Budget“ (iždo operacijų duomenys). Per artimiausius šešis mėnesius numatoma ją integruoti su Finansų ministerijos sistema LOGICA (vietos biudžeto duomenys).

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai

3.2 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Įstatymo, kuriuo įsteigiamas naujas administracinių bylų teismas, įsigaliojimas

Susijusi reforma / investicijos: 1 reforma. Teisminių institucijų atskaitomybės, sąžiningumo ir profesionalumo didinimas

Finansavimo šaltinis: paskola

Aplinkybės

Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 3.2 veiksmas aprašytas taip:

„*Įstatymo dėl specializuoto apygardos administracinio teismo ir specializuoto administracinio apeliacinio teismo sukūrimo įsigaliojimas, pradedama skaidri teisėjų atranka pagal priimtus teisės aktus.*“

3.2 veiksmas yra antrasis veiksmas iš šešių, vykdomų įgyvendinant 3 skyriaus („Teisminė sistema“) 1 reformą. Jis vykdomas lygiagrečiai su 3.1 veiksmu dėl ne mažiau kaip 20 proc. laisvų teisėjų darbo vietų užpildymo. Prieš tai buvo vykdomas 3.5 veiksmas dėl teisės akto, kuriuo peržiūrimos teisėjų sąžiningumo deklaracijos ir jų tikrinimo procesas, įsigaliojimo, kuris išlieka neįvykdytas nuo 2025 m. II ketv. Po jo vykdomas 3.3 veiksmas dėl 20 proc. ankstesnių drausminių procesų (skundų), kurie 2023 m. pabaigoje nebuvo užbaigti, užbaigimo; 3.4 veiksmas dėl 50 proc. teisėjų, kurių 2016 m. rugsėjo 30 d. kvalifikacijos vertinimas (tikrinimas) dar nebuvo atliktas, kvalifikacijos vertinimo (tikrinimo) užbaigimo, kuris turi būti užbaigtas 2025 m. IV ketv., ir 3.15 veiksmas, pagal kurį reikalaujama, kad naujas administracinių bylų teismas pradėtų veikti 2026 m. IV ketv.

Pateikti įrodymai

1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede nustatytus reikalavimus;

2) 2025 m. vasario 26 d. Ukrainos įstatymo Nr. 4264-IX „*Dėl Ukrainos įstatymo dėl teisminių institucijų ir teisėjų statuso pakeitimų ir tam tikrų kitų Ukrainos teisės aktų, susijusių su Kyjivo specializuoto apygardos administracinio teismo ir Kyjivo specializuoto administracinio apeliacinio teismo įsteigimo ir veikimo teisiniu pagrindu*“, kopija;

3) 2025 m. rugsėjo 16 d. Ukrainos įstatymo Nr. 4602-IX „*Dėl Specializuoto apygardos administracinio teismo (Specializuoto administracinio apeliacinio teismo) įsteigimo*“ kopija;

4) pranešimo apie 17 Specializuoto apygardos administracinio teismo teisėjų konkursą kopija;

5) pranešimo apie 10 Specializuoto administracinio apeliacinio teismo teisėjų konkursą kopija.

Analizė

Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 3.2 veiksmo elementus.

1 reformos tikslas – sustiprinti teisminių institucijų atskaitomybę, profesinį sąžiningumą ir profesionalumą ir didinti visuomenės pasitikėjimą teisminėmis institucijomis vėl pradedant taikyti skaidrią ir nuopelnais pagrįstą teisėjų atranką, gerinant teisėjų kvalifikacijos vertinimą, griežtinant drausminės atsakomybės sistemą, stiprinant esamas teismų sąžiningumo priemones ir įsteigiant naują teismą, kuris nagrinėtų administracines bylas, susijusias su valstybės agentūromis. Šiuo tikslu Ukrainos parlamentas priėmė Įstatymą Nr. 4264-IX, kuris įsigaliojo 2025 m. kovo 26 d., ir Įstatymą Nr. 4602-IX, kuris įsigaliojo 2025 m. spalio 2 d. Įstatymais įsteigiamas Specializuotas apygardos administracinis teismas ir Specializuotas administracinis apeliacinis teismas.

Įstatymu Nr. 4264-IX nustatytas Kyjivo specializuoto apygardos administracinio teismo (Specializuoto apylinkės teismo) ir Kyjivo specializuoto administracinio apeliacinio teismo (Specializuoto apeliacinio teismo), kaip dviejų atskirų specializuotų aukštųjų teismų, teisinis pagrindas. Įstatyme apibrėžiama naujų teismų jurisdikcija, nurodant, kad Specializuotas apylinkės teismas nagrinėja administracinius skundus dėl Ukrainos ministrų kabineto, ministerijos ar kitos centrinės vykdomosios valdžios įstaigos, Ukrainos nacionalinio banko ar kitos įstaigos, kurių įgaliojimai apima visą šalį, sprendimų, veiksmų ar neveikimo. Jis taip pat turi jurisdikciją, pvz., nagrinėti apeliacinius skundus dėl atrankos komisijų, atsakingų už aukšto lygio paskyrimus keliose valstybinėse agentūrose, sprendimų. Specializuotas apeliacinis teismas yra tik specializuoto apygardos teismo apeliacinė institucija ir kitų apylinkės administracinių teismų bylų nenagrinės.

Įstatyme Nr. 4264-IX nustatyti naujų teismų teisėjų tinkamumo reikalavimai ir numatyta skaidri teisėjų atrankos procedūra. Jame numatytas specialaus organo – Ekspertų tarybos – dalyvavimas tikrinant teisėjų kandidatūras. Ekspertų tarybą sudaro šeši nariai, iš kurių tris siūlo Ukrainos teisėjų taryba, o kitus tris – tarptautinės ir užsienio organizacijos, teikiančios Ukrainai tarptautinę techninę pagalbą teismų reformos ir (arba) korupcijos prevencijos ir kovos su ja srityje. Ekspertų taryba vertina kandidatų sąžiningumą ir profesinę kompetenciją, visų pirma naudodamasi teise rengti pokalbius su kandidatais.

Pagal Ukrainos teisės aktus atskiru specialiuoju įstatymu Nr. 4602-IX, kurį Ukrainos parlamentui pateikė Prezidentas, oficialiai įsteigiami abu teismai. Jame nustatyta, kad jų vieta yra Kyjivo miestas, o teritorinė jurisdikcija – visa Ukrainos teritorija.

Įsigaliojus Įstatymui Nr. 4602-IX, 2025 m. spalio 29 d. Aukštoji teisėjų kvalifikacijos komisija pradėjo 17 pirmosios instancijos teisėjų ir 10 apeliacinės instancijos teisėjų atrankos procedūrą.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai

5.2 veiksmas.

Veiksmo pavadinimas: Teisės akto dėl valstybės valdomų bankų pardavimo principų įsigaliojimas
Susijusi reforma / investicijos: 2 reforma. Valstybės nuosavybės bankų sektoriuje mažinimas
Finansavimo šaltinis: paskola
Aplinkybės Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 5.2 veiksmo reikalavimas yra: *„Atnaujintų teisės aktų dėl valstybės valdomų bankų pardavimo, t. y. 2012 m. Ukrainos įstatymo dėl valstybės valdomų akcijų nuosavybės teisių bankų, kuriuos valstybė rekapitalizavo, kapitale pardavimo, Nr. 4524-VI, įsigaliojimas. Persvarstytu teisės aktu turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos parduoti įvairias valstybės bankų nuosavybės dalis, kartu suteikiant lankstumo visiškam įsigijimui. Pagrindiniai principai, kuriais vadovaujamasi parduodant valstybės valdomus bankus, bus parengti per bendras diskusijas ir bendru sutarimu su tarptautiniais paramos teikėjais.“* 5.2 veiksmas yra pirmas iš dviejų veiksmų įgyvendinant 5 skyriaus („Finansų rinkos“) 2 reformą. Po jo bus įgyvendintas 5.3 veiksmas dėl laipsniško valstybės nuosavybės bankų sektoriuje mažinimo strategijos priėmimo, kuris turi būti užbaigtas 2026 m. II ketv.
Pateikti įrodymai 1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede nustatytus reikalavimus; 2) 2024 m. rugsėjo 19 d. Ukrainos įstatymo Nr. 3983-IX *„Dėl valstybės turimų įstatinio bankų kapitalo akcijų pardavimo būdų“* kopija; 3) 2025 m. spalio 1 d. Ukrainos ministrų kabineto įsako Nr. 1061-r *„Dėl pasirengimo parduoti patvirtinto bankų kapitalui priklausančių valstybės valdomų akcijų paketus“* kopija.
Analizė Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir įrodymai apima visus 5.2 veiksmo elementus. 2 reformos tikslas – nustatyti valstybės valdomų bankų pardavimo principus ir laipsniško valstybės nuosavybės bankų sektoriuje mažinimo strategiją. Šiuo tikslu Ukrainos parlamentas 2024 m. rugsėjo 19 d. priėmė Ukrainos įstatymą Nr. 3983-IX *„Dėl valstybės turimų įstatinio bankų kapitalo akcijų pardavimo būdų“*. Įstatymas įsigaliojo 2024 m. spalio 19 d. Įstatymu sudaromos palankesnės sąlygos parduoti įvairias valstybės valdomų bankų nuosavybės dalis, sukuriant bendrą teisinę ir procedūrinę valstybės valdomų akcijų pardavimo sistemą. Jame apibrėžiami pagrindiniai tokių sandorių terminai, tikslai ir mechanizmai. Šia sistema reglamentuojamas pardavimo rengimas, patvirtinimas ir vykdymas taikant konkurencinius procesus, dalyvaujant pardavimo konsultantams ir prižiūrint paskirtai pardavimo komisijai. Jame nustatytos tinkamumo nustatymo, konkursų vykdymo ir pardavimo sutarčių sudarymo procedūros, taip pat nustatytos įsigijimo po pardavimo ir kontrolinių akcijų paketų vertinimo taisyklės. Šios nuostatos, laikantis jų bendrai, leidžia valstybei struktūriškai ir orientuojantis į rinką sumažinti savo dalyvavimą bankų sektoriuje. Įstatyme taip pat numatytas visiško įsigijimo lankstumas, kad Ukrainos vyriausybė galėtų kiekvieną sandorį pritaikyti prie rinkos sąlygų. Juo Ukrainos ministrų kabinetui suteikiami įgaliojimai koreguoti akcijų paketų dydį, pasirinkti tinkamiausią pardavimo procedūrą ir pakeisti sąlygas prieš pateikiant pasiūlymą. Pagal šią sistemą siekiant užtikrinti užbaigimą leidžiama rengti pakartotinius konkursus ir koreguoti kainas, o profesionalių pardavimo konsultantų dalyvavimas leidžia geriau pritaikyti struktūrizavimo ir vertinimo procesus. Be to, sutarčių sąlygos, įskaitant taikytiną užsienio teisę ir arbitražines išlygas, gali būti pritaikytos prie investuotojų lūkesčių, taip užtikrinant nuoseklų privatizavimo proceso reguliavimą ir komercinį lankstumą.

Pagrindiniai principai, taikomi parduodant valstybės valdomų bankų nuosavybės dalis, parengti per bendras diskusijas ir bendru sutarimu su tarptautiniais paramos teikėjais. Konkrečiai, pardavimo komisijos darbe gali dalyvauti tarptautinių finansų įstaigų, ES institucijų ir ES valstybių narių, taip pat kitų tarptautinių ir užsienio organizacijų, teikiančių techninę pagalbą Ukrainai, atstovai, gavę jų sutikimą. Jie turi teisę pareikšti savo poziciją, prašyti pardavimo komisijos pateikti informaciją ir ją gauti, taip pat teikti rekomendacijas dėl pasirengimo konkursui ir jo vykdymo.

Pardavimo komisija turi įgaliojimus priimti sprendimus dėl konkurso dalyvio rizikos profilio patvirtinimo pagal Ukrainos nacionalinio banko reikalavimus dėl verslo reputacijos ir nuosavybės struktūros; konkurso eigos ir procedūrų; pareiškėjų priėmimo, atsisakymo priimti arba jų dalyvavimo nutraukimo įstatymų nustatytais pagrindais; banko akcijų pirkimo-pardavimo sutarčių projektų, susijusių dokumentų ir (arba) pagrindinių tokių sutarčių sąlygų patvirtinimo, įskaitant pradinę pardavimo kainą, kurią rekomendavo pardavimo konsultantas; parduodamų akcijų skaičiaus keitimo; naujų konkurso etapų paskyrimo arba konkurso nutraukimo teisės aktuose nustatytais atvejais, remiantis patarėjo rekomendacija; konkurso laimėtojo patvirtinimo ir galutinės banko akcijų paketo pirkimo ir pardavimo sutarties kartu su visais susijusiais dokumentais ir galutine pardavimo kaina, nustatyta pagal konkurso rezultatus; pripažinimo, ar pasiūlymas buvo pateiktas teisės aktuose nustatytomis sąlygomis ir kitų klausimų, kaip numatyta pardavimo komisijos nuostatuose, Ukrainos ministrų kabineto įsakymuose arba kaip kitaip reikalinga įstatymui įgyvendinti.

Be to, tarptautinių finansų įstaigų, ES institucijų ir valstybių narių, taip pat kitų techninę pagalbą Ukrainai teikiančių tarptautinių ir užsienio organizacijų atstovai gali dalyvauti atrenkant pardavimo konsultantą, turi teisę reikšti nuomonę, prašyti informacijos ir ją gauti bei teikti rekomendacijas.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai

8.8 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Trijų pramoninių gaminių grupių darniųjų standartų priėmimas

Susijusi reforma / investicijos: 5 reforma. Teisės aktų ir standartų suderinimas su ES

Finansavimo šaltinis: paskola

Aplinkybės

Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 8.8 veiksmas aprašytas taip:

„*Darnieji standartai trims pramoninių gaminių grupėms (mašinos, įrangos elektromagnetinis suderinamumas, žemos įtampos elektros įranga) priimami kaip nacionaliniai juos išverčiant*.“

8.8 veiksmas yra antrasis veiksmas įgyvendinant 8 skyriaus („Verslo aplinka“) 5 reformą. Prieš tai buvo įvykdytas 8.7 veiksmas dėl rinkos priežiūros priemonių atnaujinimo ir ne maisto produktų kontrolės, įskaitant produktų saugos patikrinimą. Veiksmas 8.7 turėjo būti atliktas 2024 m. IV ketvirtį ir buvo teigiamai įvertintas priimant sprendimą dėl trečiosios dalies išmokėjimo.

Pateikti įrodymai

1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede nustatytus reikalavimus;
2) aiškinamosios lentelės, kurioje išvardijamas 71 standartas, dėl kurių buvo paskelbtas konkursas, kurie buvo išversti ir priimti, kopija;
3) 2024 m. gruodžio 26 d. valstybės įmonės „UkrNDNC“ (Ukrainos nacionalinės standartizacijos institucijos) įsakymų Nr. 310–334 kopija.

Analizė

Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 8.8 veiksmo elementus.

5 reformos tikslas – vėl pradėti taikyti rinkos priežiūros priemones ir palengvinti ES normų ir standartų priėmimą Ukrainoje, visų pirma pramonės gaminių srityje. Šiuo tikslu Ukraina priėmė darniuosius standartus trims prioritetinėms gaminių grupėms – mašinoms, elektromagnetinio suderinamumo (EMS) įrangai ir žemosios įtampos elektros įrangai – kaip Ukrainos nacionalinius valstybinius standartus (DSTU), taikydama vertimo metodą. Nacionalinė standartizacijos įstaiga 2024 m. surengė keletą atvirų konkursų ir sudarė sutartis dėl 71 DSTU EN/DSTU EN IEC/DSTU EN ISO standartų, juos išvertė ir oficialiai patvirtino. Kiekvienas iš standartų buvo priimtas 2024 m. gruodžio 26 d. Ūkio ministerijos įsakymais Nr. 310–334 ir susietas su atitinkamomis ES direktyvomis 2006/42/EB (Mašinos), 2014/30/ES (EMS) ir 2014/35/ES (Žemosios įtampos direktyva).

— Mašinos: 43 vertimai, visų pirma DSTU EN ISO 13849-1:2024 (mašinų saugos valdymo sistemų bendrieji principai) ir DSTU EN 474-1:2022 (žemės darbų mašinos, bendroji sauga).

— Su EMS susijusi įranga: 4 vertimai, pvz., DSTU EN 60947-8:2015 (įtaisai su įmontuota rotacinių mašinų šilumine apsauga) ir DSTU EN 62196-1:2015 (elektra varomų transporto priemonių laidaus įkrovimo jungtys).

— Žemosios įtampos elektros įranga: 24 vertimai, įskaitant DSTU EN IEC 62477-1:2024 (elektros galios keitikliai) ir DSTU EN IEC 62052-11:2024 (elektros skaitikliai), kartu su 16 buitinių prietaisų standartų pagal EN 60335-2-xx seriją.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai

9.1 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Teisės akto dėl Ukrainos vykdomosios valdžios institucijų teritorinio organizavimo reformos įsigaliojimas, atidedant jo taikymo pradžią

Susijusi reforma / investicijos: 1 reforma. Decentralizacijos skatinimas

Finansavimo šaltinis: paskola / negrąžintina parama

Aplinkybės

Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 9.1 veiksmas aprašytas taip:

„Ukrainos įstatymo „dėl Ukrainos vietos valdžios institucijų įstatymo pakeitimų ir kai kurių kitų Ukrainos teisės aktų dėl Ukrainos vykdomųjų institucijų teritorinės organizacijos reformos įsigaliojimas“ per 12 mėnesių nuo karo padėties Ukrainoje nutraukimo arba panaikinimo dienos. Lydimieji teisės aktai, skirti įstatymui įgyvendinti, bus priimti jam įsigaliojus. Įstatyme daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims:

— *vietos valdžios institucijų pertvarkymas į prefektūrų tipo institucijas, siekiant sukurti subalansuotą sistemą, užtikrinančią vietos savivaldos institucijų vykdomos veiklos teisinį pobūdį;*

— *centrinių vykdomųjų institucijų teritorinių organų veiklos koordinavimo įgyvendinant valstybės politiką regionų ir vietos lygmenimis užtikrinimas.“*

9.1 veiksmas yra pirmasis iš trijų veiksmų įgyvendinant 9 skyriaus („Decentralizacija ir regioninė politika“) 1 reformą.

Pateikti įrodymai

1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede nustatytus reikalavimus;

2) 2025 m. lapkričio 5 d. Ukrainos įstatymo Nr. 4677-IX *„Dėl tam tikrų Ukrainos teisės aktų pakeitimų siekiant užtikrinti vietos savivaldos institucijų veiklos teisėtumą ir skaidrumą“* kopija.

Analizė

Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 9.1 veiksmo elementus.

1 reformos tikslas – sukurti sistemą, pagal kurią vietos valstybės administracija taptų prefektūrų tipo institucijomis, ir užtikrinti geresnį galių paskirstymą tarp vietos valdžios institucijų ir vykdomųjų institucijų. Šiuo tikslu lapkričio 5 d. Aukščiausioji Rada priėmė įstatymą *„Dėl tam tikrų Ukrainos teisėkūros procedūra priimamų aktų pakeitimų siekiant užtikrinti vietos savivaldos institucijų veiklos teisėtumą ir skaidrumą“*, kuris įsigaliojo 2025 m. lapkričio 12 d., o jo taikymas atidėtas 12 mėnesių nuo karo padėties Ukrainoje nutraukimo arba panaikinimo dienos.

Įstatymu inicijuojamas vietos valdžios institucijų pertvarkymas į prefektūros tipo institucijas, sukuriant vietos savivaldos aktų teisėtumo priežiūros sistemą. Įstatyme apibrėžiama vietos savivaldos institucijų aktų taikymo sritis, atsakomybė ir procedūros jų teisėtumui užtikrinti. Įstatyme nustatomos priemonės, kuriomis siekiama užkirsti kelią vietos savivaldos institucijų veiklos teisėtumo pažeidimams; įskaitant mechanizmą, kuriuo užtikrinama, kad vietos savivaldos institucijos būtų informuojamos apie teisės aktų, susijusių su vietos savivalda, pakeitimus ir ginčų atveju galėtų kreiptis į teismą.

Įstatyme nustatomas koordinavimo stiprinimo mechanizmas. Įstatyme nustatoma, kad vietos valdžios institucijų vadovai yra atsakingi už ministerijų teritorinių organų ir kitų centrinių vykdomųjų įstaigų veiklos koordinavimą ir teisėtumo užtikrinimą.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai

12.4 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Teisės akto dėl viešosios paramos Ukrainos žemės ūkiui įsigaliojimas

Susijusi reforma / investicijos: 3 reforma. Institucinės ir administracinės investicinių programų valdymo struktūros gerinimas

Finansavimo šaltinis: paskola

Aplinkybės

Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 12.4 veiksmas aprašytas taip:

„Įstatymo dėl Ukrainos įstatymo dėl valstybės paramos Ukrainos „žemės ūkiui pakeitimų įsigaliojimas.“ Įstatyme daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims:

— *parengti būsimas viešosios paramos priemones, atitinkančias šios srities ES acquis principus. Atrinktos būsimos viešosios paramos priemonės apims stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizę;*

— *priemonių, kuriomis būtų remiama smulkių ūkių žemės ūkio gamyba, sukūrimas, kad jie galėtų imtis privačiųjų investicijų (žemės ūkio valdų gamintojų fizinis turtas, skirtas perdirbimui ir prekybai);*

— *bendradarbiaujant su tarptautinėmis finansų įstaigomis, būsimų finansinių priemonių (įskaitant kredito garantijų priemones) sukūrimas visų kategorijų ūkiams;*

— *skaitmenizacija naudojant elektronines dokumentų valdymo sistemas;*

— *valstybės parama teikiama tik į valstybinį žemės ūkio registrą įtrauktiems paramos gavėjams.*“

12.4 veiksmas yra vienintelis 12 skyriaus („Žemės ūkio maisto produktų sektorius“) 3 reformos veiksmas.

Pateikti įrodymai

1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede nustatytus reikalavimus;

2) 2025 m. spalio 8 d. Ukrainos įstatymo Nr. 4619-IX „*Dėl tam tikrų Ukrainos įstatymų dėl paramos žemės ūkio sektoriui organizacinių principų pakeitimų*“ kopija.

Analizė

Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 12.4 veiksmo elementus.

3 reformos tikslas – pagerinti žemės ūkio maisto produktų sektoriui skirtų viešosios finansinės paramos schemų valdymo struktūrą. Parlamentas 2025 m. spalio 8 d. priėmė Ukrainos įstatymą Nr. 4619-IX „*Dėl tam tikrų Ukrainos įstatymų dėl paramos žemės ūkio sektoriui organizacinių principų pakeitimų*“. Įstatymas įsigaliojo 2025 m. lapkričio 4 d.

Įstatymu parengiamos būsimos viešosios paramos priemonės, atitinkančios žemės ūkio ir kaimo plėtros srities ES *acquis* principus. Jame išdėstytos nuostatos atitinka dabartinės bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) principus. Jame nurodomas bendras žemės ūkio ir kaimo plėtros politikos tikslas, uždaviniai ir šios politikos įgyvendinimo priemonės. Remiantis bendru tikslu ir uždaviniais bus parengta daugiametė žemės ūkio ir kaimo teritorijų plėtros strategija, o nacionalinės paramos priemonės ir paramos rūšys bus pasirinktos remiantis išsamia stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių (SSGG) analize.

Įstatyme nustatytos valstybės paramos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai finansavimo, valdymo ir stebėsenos struktūros. Jame numatyta įsteigti atsakingas institucijas, kurios apibrėžtų jų užduotis, pavyzdžiui, mokėjimo agentūrą, sertifikavimo įstaigas ir centrinę vykdomąją įstaigą, kuri užtikrintų nacionalinės žemės ūkio ir kaimo plėtros politikos formavimą ir įgyvendinimą.

Į įstatymą, be kita ko, įtrauktos nuostatos dėl politikos formavimo ir mokėjimo funkcijų atskyrimo, dėl mokėjimo agentūros institucinio nepriklausomumo ir dėl išsamių mokėjimo agentūros užduočių administruojant nacionalinę paramą žemės ūkiui ir kaimo plėtrai, visų pirma dėl skaidrumo ir atskaitomybės, mokėjimų tikrinimo ir leidimo juos atlikti, administracinių patikrų ir patikrinimų vietoje atlikimo siekiant patikrinti atitiktį paramos skyrimo reikalavimams.

Smulkieji žemės ūkio produktų gamintojai yra prioritetiniai valstybės paramos gavėjai. Kriterijai, pagal kuriuos žemės ūkio produktų gamintojai priskiriami smulkiesiems gamintojams, bus nustatyti kiekvienai paramos rūšiai. Įstatyme taip pat nustatytos nacionalinės paramos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai įgyvendinimo priemonės, įskaitant investicijas į žemės ūkio produktų gamintojų materialųjį turtą, siekiant didinti žemės ūkio našumą, konkurencingumą ir tvarią gamybą. Žemės ūkio produktų prekybos srityje taip pat gali būti remiamos žemės ūkio produktų gamintojų asociacijos.

Įstatymu leidžiama, bendradarbiaujant su tarptautinėmis finansų įstaigomis, kurti būsimas finansines priemones (įskaitant kredito garantijų priemones) visų kategorijų ūkiams, siekiant įgyvendinti žemės ūkio ir kaimo plėtros politiką.

Šiuo teisės aktu siekiama skatinti skaitmenizaciją naudojant elektronines dokumentų valdymo sistemas. Šis įstatymas yra integruotos administravimo ir kontrolės sistemos (IAKS), kuri kartu su kitomis jau veikiančiomis sistemomis veiks kaip elektroninės dokumentų valdymo sistemos, skirtos nacionalinei paramai žemės ūkiui ir kaimo plėtrai administruoti, kūrimo teisinis pagrindas.

Pagal įstatymą valstybės parama teikiama tik į valstybinį žemės ūkio registrą įtrauktiems paramos gavėjams. Valstybiniame žemės ūkio registre neregistruotiems subjektams valstybės parama neteikiama.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai

13.2 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Ataskaitos dėl Ukrainos ypatingos svarbos žaliavų atsargų tikrinimo paskelbimas
Susijusi reforma / investicijos: 1 reforma. Strateginio planavimo stiprinimas ir optimalios strateginiams investuotojams skirtos sistemos užtikrinimas
Finansavimo šaltinis: paskola
Aplinkybės Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 13.2 veiksmas aprašytas taip: „*Ukrainos ypatingos svarbos žaliavų atsargų tikrinimo naudojant tarptautinę klasifikacijos sistemą ir jo rezultatų ataskaitos paskelbimas ir pateikimas investuotojams.*“ 13.2 veiksmas yra antras 13 skyriaus („Ypatingos svarbos žaliavų valdymas“) 1 reformos įgyvendinimo veiksmas. Prieš jį buvo įvykdytas 13.1 veiksmas dėl teisės akto dėl Ukrainos nacionalinės mineralinių išteklių bazės plėtros iki 2030 m. programos peržiūros įsigaliojimo, kuris 2024 m. IV ketv. buvo teigiamai įvertintas priimant sprendimą dėl trečiosios dalies išmokėjimo.
Pateikti įrodymai 1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede nustatytus reikalavimus; 2) „*Ataskaitos dėl Ukrainos svarbiausiųjų žaliavų atsargų tikrinimo taikant tarptautinę klasifikavimo sistemą*“, paskelbtos Ukrainos geologijos tarnybos interneto svetainėje, kopija: Strateginių ir (arba) svarbiausiųjų naudingųjų iškasenų atsargų tikrinimo ataskaita.
Analizė Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 13.2 veiksmo elementus. 1 reformos tikslas – pritraukti investicijų į ypatingos svarbos žaliavų gavybą ir perdirbimą. Ukrainos svarbiausiųjų žaliavų atsargų tikrinimo ataskaita skelbiama oficialioje geologijos tarnybos interneto svetainėje su saitu: Strateginių ir (arba) svarbiausiųjų naudingųjų iškasenų atsargų tikrinimo ataskaita. Ataskaitoje naudojama tarptautinė klasifikavimo sistema UNFC – Jungtinių Tautų pagrindinė išteklių klasifikacija, kurią 2004 m. patvirtino Jungtinių Tautų Ekonominė ir Socialinė Taryba ir kuri tebėra svarbi ypatingos svarbos išteklių prieinamumo ir tvarumo analizės priemonė. 2019 m. UNFC versija yra išteklių plėtros projektų klasifikavimo sistema, grindžiama šiais principais: — aplinkosauginis ir socialinis bei ekonominis gyvybingumas; — techninės galimybės; — žaliavų projektų komercinis potencialas. Rezultatai pateikiami investuotojams juos paskelbiant interneto svetainėje.
Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai

15.4 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Antrojo Ukrainos nacionaliniu lygmeniu nustatyto įpareigojančio veiksmo pagal Paryžiaus susitarimą priėmimas
Susijusi reforma / investicijos: 2 reforma. Klimato politika
Finansavimo šaltinis: paskola
Aplinkybės Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 15.4 veiksmas aprašytas taip: *„Ukrainos ministrų kabineto įsakymo dėl Ukrainos antrojo nacionaliniu lygmeniu nustatyto įpareigojančio veiksmo pagal Paryžiaus susitarimą patvirtinimo priėmimas. Nacionaliniu lygmeniu nustatytu įpareigojančiu veiksmu daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims:* — *didesnis išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslas nei esamuose Ukrainos nacionaliniu lygmeniu nustatytuose įpareigojančiuose veiksmuose;* — *bazinių metų nustatymas šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimui iš šaltinių ir absorbentų apskaičiuoti;* — *siūlomų priemonių įgyvendinimo trukmė ir (arba) laikotarpiai;* — *ekonomikos sektorių taikymo sritis bei aprėptis ir šiltnamio efektą sukeliančios dujos;* — *procesų planavimas, prielaidos ir metodiniai požiūriai, įskaitant dėl žmogaus veiklos iš atskirų šaltinių išmetamo ir absorbentais pašalinamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio apskaičiavimą ir apskaitą;* — *nacionaliniu lygmeniu nustatyto įpareigojančio veiksmo teisingumo ir užmojo pagrindimas atsižvelgiant į nacionalines aplinkybes;* — *indėlis siekiant JT bendrosios klimato kaitos konvencijos tikslo ir siekiant apriboti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir (arba) padidinti absorbentus, laikantis JT bendrosios klimato kaitos konvencijos 2 straipsnyje nustatyto tikslo.* *Antrasis Ukrainos nacionaliniu lygmeniu nustatytas įpareigojantis veiksmas pagal Paryžiaus susitarimą bus platesnio užmojo nei esamas atnaujintas nacionaliniu lygmeniu nustatytas įpareigojantis veiksmas.“* 15.4 veiksmas yra antras veiksmas įgyvendinant 15 skyriaus („Žalioji pertvarka ir aplinkos apsauga“) 2 reformą. 2025 m. I ketv., priimant sprendimą dėl ketvirtosios dalies išmokėjimo, teigiamai įvertintas 15.2 veiksmas dėl teisės akto dėl valstybinės klimato politikos įsigaliojimo. Po 15.4 veiksmo 2025 m. IV ketv. bus įvykdytas 15.3 veiksmas, susijęs su rezoliucijos dėl Mokslo ir ekspertų tarybos klimato kaitos ir ozono sluoksnio išsaugojimo klausimais priėmimu.
Pateikti įrodymai 1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede nustatytus reikalavimus; 2) 2025 m. spalio 29 d. Ukrainos ministrų kabineto įsakymo Nr. 1172-r „Dėl Ukrainos antrojo nacionaliniu lygmeniu nustatyto įpareigojančio veiksmo pagal Paryžiaus susitarimą patvirtinimo“ kopija; 3) 2025 m. spalio 29 d. Ukrainos ministrų kabineto įsakymo Nr. 1172-r „Dėl Ukrainos antrojo nacionaliniu lygmeniu nustatyto įpareigojančio veiksmo pagal Paryžiaus susitarimą“ priedo kopija.

Analizė

Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 15.4 veiksmo elementus.

2 reformos, klimato politikos, tikslas – sukurti klimato valdymo struktūrą ir tinkamą valstybės politikos klimato kaitos srityje plėtojimo ir įgyvendinimo Ukrainoje mechanizmą.

Ukrainos ministrų kabineto įsakas dėl Ukrainos antrojo nacionaliniu lygmeniu nustatyto įpareigojančio veiksmo pagal Paryžiaus susitarimą patvirtinimo priimtas 2025 m. spalio 29 d. Jame nustatytas tikslas 2035 m. išmetamą teršalų kiekį (įskaitant absorbciją) sumažinti daugiau kaip 65 proc., palyginti su 1990 m. lygiu. Ankstesniu atnaujintu nacionaliniu lygmeniu nustatytu įpareigojančiu veiksmu buvo siekiama iki 2030 m. išmetamųjų teršalų kiekį sumažinti 65 proc. Baziniai skaičiavimo metai yra 1990 m., o atskaitos rodiklis yra tų metų išmetamųjų teršalų kiekis, įvertintas nacionalinėje antropogeninės kilmės ŠESD išmetimo iš šaltinių ir absorbavimo apskaitos ataskaitoje.

Antrajame Ukrainos nacionaliniu lygmeniu nustatytame įpareigojančiame veiksme paaiškinama, kad dėl Rusijos agresijos karo „platesnių išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslų planavimas yra objektyviai ribotas dėl itin didelio netikrumo dėl atsigavimo masto, ekonomikos augimo dinamikos, būsimos energijos balanso struktūros ir priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tempo“.

Antrojo NDC įgyvendinimo trukmė – nuo 2031 m. sausio 1 d. iki 2035 m. gruodžio 31 d., o tikslas nustatytas kaip 2035 m. tikslas. Sektoriai, kuriems taikomi antrieji NDC, apima energetiką, pramoninius procesus ir produktų naudojimą; žemės ūkį, žemės naudojimą, žemės naudojimo keitimą ir miškininkystę ir švaistymo mažinimą. Jis apima visas šiltnamio efektą sukeliančias dujas, kurių nereglamentuoja Monrealio protokolas.

Proceso planavimą koordinuoja atitinkama šakinė ministerija, o nacionalinis valdymas grindžiamas Ukrainos įstatymu Nr. 3991-IX „Dėl pagrindinių valstybinės klimato politikos principų“. Atliekant skaičiavimus ir apskaitą taikomas metodas, pagal kurį bendras išmetamųjų teršalų kiekis tiksliniais metais lyginamas su bendru išmetamųjų teršalų kiekiu baziniais metais, ir remiamasi 2006 m. IPCC gairėmis, taip pat naudojant matematinius modelius parengiami trys prognozių scenarijai iki 2050 m.

Pirmiau pateiktas vertinimas galioja tik Ukrainos plano įgyvendinimo aplinkybėmis. Ukrainos klimato srities užmojų lygis stojimo į ES kontekste nagrinėjamas atskirai.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai

15.9 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Nacionalinio atliekų tvarkymo plano iki 2033 m. priėmimas

Susijusi reforma / investicijos: 5 reforma. Sustiprinta žiedinė ekonomika

Finansavimo šaltinis: paskola

Aplinkybės

Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 15.9 veiksmas aprašytas taip:

„*Ukrainos ministrų kabineto įsakymo dėl nacionalinio atliekų tvarkymo plano iki 2033 m. patvirtinimo priėmimas. Nacionaliniame atliekų tvarkymo plane daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims:*

— *namų ūkių atliekų tvarkymas;*

— *pavojingųjų atliekų tvarkymas;*

— *infrastruktūros poreikiai;*

— *veiksmų plano ekonominio ir finansinio tvarumo analizė;*

— *ekonominių priemonių, skirtų atliekų tvarkymui gerinti, įgyvendinimas;*

— *atliekų tvarkymo stebėsena ir kontrolė;*

— *strateginis atliekų tvarkymo Ukrainoje planavimas;*

— *atliekų tvarkymo įgyvendinimas regionų lygmeniu.*“

15.9 veiksmas yra pirmas veiksmas įgyvendinant 15 skyriaus („Žalioji pertvarka ir aplinkos apsauga“) 5 reformą. Po 15.9 veiksmo vykdomas 15.8 veiksmas dėl žiedinės ekonomikos principų įgyvendinimo strategijos ir jos įgyvendinimo veiksmų plano priėmimo 2026 m. I ketv.

Pateikti įrodymai

1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede nustatytus reikalavimus;

2) 2024 m. gruodžio 27 d. Ukrainos ministrų kabineto įsakymo Nr.1353-r *„Dėl nacionalinio atliekų tvarkymo plano iki 2033 m. patvirtinimo“* kopija;

3) 2024 m. gruodžio 27 d. Ukrainos ministrų kabineto įsakymo Nr. 1353-r „Dėl nacionalinio atliekų tvarkymo plano iki 2033 m.“ priedo kopija.

Analizė

Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 15.9 veiksmo elementus.

5 reformos tikslas – įgyvendinti žiedinės ekonomikos ir atliekų tvarkymo principus. Šiuo tikslu 2024 m. gruodžio 27 d. ministrų kabinetas priėmė Nacionalinį atliekų tvarkymo planą iki 2033 m. (toliau – Nacionalinis planas).

Nacionaliniame plane išsamiai apibrėžtos namų ūkių atliekos, apimant mišrias ir atskirai surinktas namų ūkių atliekas, kurios taip pat apima pavojingas sudedamąsias dalis. Dabartinė Ukrainos atliekų tvarkymo sistema daugiausia grindžiama žemo lygio technologijomis, todėl atliekos tiesiogiai šalinamos visų pirma sąvartynuose ir terikonuose. Nepaisant dedamų pastangų, gyventojų aprėptis pagal atskiro atliekų surinkimo programas tebėra nedidelė – tik apie 30 proc.

Pagrindiniai pavojingų atliekų šaltiniai yra pramonės, žemės ūkio ir transporto įmonės, taip pat sveikatos priežiūros įstaigos ir namų ūkiai. Nors pokario laikotarpiu (2010–2022 m.) metinis pavojingų atliekų kiekis gerokai sumažėjo, tvarkymo veiksmingumas vis dar yra nepakankamas.

Kalbant apie infrastruktūros poreikius, Nacionalinis planas yra pamatinis dokumentas, o tai reiškia, kad konkretūs infrastruktūros objektai, technologijos ir ekonominiai skaičiavimai turi būti išsamiai aprašyti regioniniuose ir vietos atliekų tvarkymo planuose. Tikimasi, kad sėkmingas plano įgyvendinimas sudarys būtinas sąlygas pritraukti finansavimą ir investicijas į šį sektorių. Pagal nacionalinį planą parengtuose regioniniuose ir vietos planuose aiškiai reikalaujama įtraukti ekonominius skaičiavimus ir jų įgyvendinimo pajėgumų vertinimą. Nacionaliniame plane įpareigojama įgyvendinti esmines ekonomines priemones, įskaitant principą „teršėjas moka“ ir didesnę gamintojo atsakomybę. Dokumente taip pat pabrėžiama, kad reikia pasiekti aukštą perdirbimo lygį, kad antrinės žaliavos būtų grąžintos į ekonominę apyvartą.

Pagrindinis numatomas nacionalinio plano įgyvendinimo rezultatas yra bendras visos atliekų tvarkymo veiklos stebėsenos ir kontrolės sistemos patobulinimas. Nacionalinis planas yra pirminis pagrindų dokumentas, kuriame nustatytos pagrindinės valstybės politikos atliekų tvarkymo sektoriuje strateginės kryptys iki 2033 m. Todėl jis yra strateginio planavimo ir konkrečių priemonių rengimo regionų, vietos, įmonių ir instituciniu lygmenimis pagrindas. Būsimo susidarančių atliekų kiekio prognozės yra strategiškai pagrįstos prognozėmis, susijusiomis su gyventojų skaičiumi ir numatoma šalies gamybos potencialo ir infrastruktūros raida. Pagal įstatymą vietos savivaldos institucijos yra atsakingos už buitinių atliekų tvarkymą ir užtikrinimą, kad paslaugos būtų teikiamos kiekvienam jų teritorijoje esančiam atliekų gamintojui. Siekiant padidinti veiksmingumą, teritorinės bendruomenės skatinamos bendradarbiauti, be kita ko, bendrai finansuojant buitinių atliekų perdirbimo įrenginių statybą, rekonstrukciją ir priežiūrą. Visuose regioniniuose ir vietos planuose, parengtuose pagal nacionalinį planą, turi būti atsižvelgiama į konkrečias vietos sąlygas ir reikiamus ekonominius skaičiavimus.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai